

როგორ ყალიბდება შუალედური მიზნები გრძელვადიან მიზნებზე დაფუძნებით?

გრძელვადიანი მიზნების საფუძველზე შუალედური სასწავლო მიზნების ჩამოსაყალიბებლად უმთავრესი მნიშვნელობა აქვს საგნობრივ საკითხებს. თითოეული თემის ფარგლებში უნდა შეირჩეს რამდენიმე **საკითხი/საკითხთა კლასტერი**, რომელიც თემის შინაარსსაც დააკონკრეტებს და სამიზნე ცნებების დამუშავების საშუალებასაც შექმნის. სახელმძღვანელოებში საკითხთა ასეთი ჯგუფები, როგორც წესი, თავების/ქვეთავების სახითაა წარმოდგენილი.

სავარჯიშო:

თქვენი საგნის სახელმძღვანელოს საფუძველზე გამოყავით საკითხთა ჯგუფები და თითოეული ჯგუფისთვის განსაზღვრეთ, რომელ სამიზნე ცნებას მიემართება.

თემა:		
საკითხი/ საკითხთა ჯგუფი	ქვესაკითხი ქვეცნება	სამიზნე ცნება
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

შუალედური სასწავლო მიზნის ჩამოყალიბებისას მეორე ნაბიჯია კომპლექსური დავალების პირობის შექმნა, რომლის საშუალებითაც მოსწავლემ ცოდნა უნდა წარმოაჩინოს საკითხის/ქვესაკითხის შესახებ. იმისათვის, რათა კომპლექსური დავალება შუალედურ სასწავლო მიზნად ჩაითვალოს, ის უნდა აკმაყოფილებდეს სამ მოთხოვნას:

- განსაზღვრული უნდა იყოს, კონკრეტულად რომელ **ქვესაკითხებს** ამუშავებს და რომელ ცნებაზე / ცნებებზე ორიენტირდება კომპლექსური დავალება;
- განსაზღვრული უნდა იყოს კონკრეტული **პროდუქტი**, რომელიც უნდა შექმნას მოსწავლემ და რომლითაც უნდა დაადასტუროს ცოდნა ახალ მასალასთან ანუ ქვესაკითხებთან და საკითხთან მიმართებით;
- კომპლექსურ დავალებას უნდა ახლდეს **კრიტერიუმები** ქუდის ქვეშ - *ნაშრომში / ნაშრომის პრეზენტაციისას ხაზგასმით წარმოაჩინეთ*. ეს კრიტერიუმები უნდა უკავშირდებოდეს სამიზნე ცნების მკვიდრ წარმოდგენებს (მკვიდრი წარმოდგენები არის დებულებების სახით ჩამოყალიბებული განზოგადებები, რომელიც შემოსაზღვრავს ცნების შინაარსს).

მაგალითად, ერთი კონკრეტული კომპლექსური დავალება ისტორიაში ასე შეიძლება გამოიყურებოდეს.

საკითხი	ყუთლუ არსლანის დასის გამოსვლა
ქვესაკითხი	წყაროები თამარის შესახებ (სამიზნე ცნება "ისტორიული წყარო")
პროდუქტი	წარმოიდგინეთ რომ ხართ თამარის ეპოქაში მცხოვრები მემატინე, რომელიც კეთილგანწყობილია მეფის მოწინააღმდეგე ყუთლუ არსლანის მიმართ და მხარს უჭერს „ისნის კარავის“ დაარსებას. შექმენით მოკლე „მატიანე“, სადაც ყუთლუ არსლანის დასის გამოსვლასთან მემატინისგან განსხვავებული ინტერპრეტაციით წარმოაჩინეთ.
შეფასების კრიტერიუმები	<p>ნაშრომში ნაშრომის პრეზენტაციისას ხაზგასმით წარმოაჩინეთ:</p> <ol style="list-style-type: none"> საიდან გვაქვს ინფორმაცია თამარ მეფის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ? (მკვიდრი წარმოდგენა 1); რა ტიპის ინფორმაციას გვამღვებს თამარ მეფის შესახებ სხვადასხვა ტიპის წყაროები (მაგ.: „ქართლის ცხოვრება“, ლიტერატურული თხზულებები, ნუმიზმატიკური მონაცემები, ფრესკები)? (მკვიდრი წარმოდგენა 2); რამდენად სანდოა „ქართლის ცხოვრებაში“ დაცული ინფორმაცია ყუთლუ-არსლანის დასის გამოსვლასთან დაკავშირებით? (მკვიდრი წარმოდგენა 3); თამარის საშინაო პოლიტიკასთან დაკავშირებულ რომელ საკითხებზე შეიძლება გაჩნდეს თამარის კარის ისტორიკოსისგან განსხვავებული მოსაზრება/შეფასება? (მკვიდრი წარმოდგენა 4)

შენიშვნები:

- კომპლექსური დავალებისთვის განსაზღვრული პროდუქტი უნდა იყოს ძალიან კონკრეტული; მოსწავლემ მკაფიოდ უნდა გაიგოს, რისი შექმნა ევალება, თანაც ამ პროდუქტის შექმნა უნდა გულისხმობდეს ცოდნის ტრანსფერს/გამოხატვას ახალ ფორმაში;

სავარჯიშო:

თქვენი საგნის ფარგლებში ჩამოაყალიბეთ კომპლექსური დავალების პირობა ორ ვერსიად: პირველ შემთხვევაში პროდუქტი კონკრეტულად უნდა იყოს განსაზღვრული, მეორე შემთხვევაში კი - არა

კომპლექსური პროდუქტი განსაზღვრული	დავალება, სადაც კონკრეტულადაა	კომპლექსური დავალება, სადაც პროდუქტი კონკრეტულად არ არის განსაზღვრული

- ერთი კომპლექსური დავალებით შესაძლოა ყველა ცნება დამუშავდეს შესაბამის ქვესაკითხებზე დაფუძნებით, თუმცა, ეს სავალდებულო არ არის;
- შეფასების კრიტერიუმები უშუალოდ უკავშირდება მკვიდრ წარმოდგენებს.
- მკვიდრი წარმოდგენების კომპლექსური დავალების შეფასების კრიტერიუმებად გადასაქცევად საჭიროა სამი რამ:
 - მკვიდრი წარმოდგენები, რომლებიც იწერება ქუდის ქვეშ - "მოსწავლემ უნდა გააცნობიეროს, რომ" - უნდა გადაკეთდეს ფორმულირებად ქუდის ქვეშ - " მოსწავლეს შეუძლია";
 - კრიტერიუმებში უნდა დაკონკრეტდეს ის საკითხები და ქვესაკითხები, რომელთა შესახებ ცოდნაც კომპლექსური დავალების საშუალებით კონსტრუირდება;
 - კრიტერიუმები უნდა ჩამოყალიბდეს შეკითხვების სახით, რათა იოლად იქცნენ სასწავლო ამოცანებად მოსწავლეებისთვის;
 - სამიზნე ცნებასთან ერთად მუშავდება ყველა მკვიდრი წარმოდგენა. დაუშვებელია მათი შერჩევითად დამუშავება სხვადასხვა დავალებებით.

სავარჯიშო:

თქვენი საგნის გზამკვლევაში ნახეთ სამიზნე ცნებები და მათთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები. ამ მკვიდრ წარმოდგენებზე დაყრდნობით ჩამოაყალიბეთ კრიტერიუმები კონკრეტული კომპლექსური დავალებისთვის ქუდის ქვეშ - ნაშრომში. ნაშრომის პრეზენტაციისას ხაზგასმით წარმოაჩინეთ.

სამიზნე ცნება და მასთან დაკავშირებული მკვიდრი წარმოდგენები	კომპლექსური დავალების შეფასების კრიტერიუმები
1.	
2.	
3.	
4.	

